

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecătorii – Ion Arhiliuc și Liliana Catan, examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpata **Stratulat Valentina** împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, în cauza penală în privința lui

Stratulat Valentina Vladimir, născută la 23 mai 1968, originară din r-nul Florești, s. Prodănești și domiciliată în or. Dobrogea, str. Ion Creangă 1/1, ap. 23, cetățeană a R. Moldova,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Instanța de fond din 13 august 2012- pînă la 06 noiembrie 2012;*
- 2. Curtea de Apel Chișinău din 22 ianuarie - pînă la 11 februarie 2013;*
- 3. Curtea Supremă de Justiție din 03 decembrie 2013- pînă la 19 februarie 2014;*

Asupra recursului ordinar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2012, Stratulat Valentina, a fost condamnată în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 9 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat în fapt că, Stratulat Valentina, la 30.06.2012, aproximativ la orele 12:00, având intenția omorului intenționat al unei persoane, din motivul unor relații ostile apărute spontan, aflîndu-se în locuința proprie situată pe adresa str. I. Creangă 1/1, ap. 23, or. Dobrogea, mun. Chișinău, i-a aplicat cet. Bondareva Ludmila a.n. 1960 o lovitură de cuțit în regiunea hemitoracelui stîng, provocîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1276 din 12.07.2012 vătămare corporală gravă, în rezultatul căreia cet. Bondareva Ludmila a decedat la locul faptei, iar leziunile corporale cauzate se află în legătură cauzală directă cu survenirea morții.

3. Inculpata Stratulat Valentina a contestat sentința instanței de fond cu apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o

pedeapsă mai blândă, prin prisma art. 79 Cod penal, din motiv că recunoaște vina și se căiește sincer de cele săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, a fost respins ca nefondat apelul inculpatei Stratulat V., cu menținerea fără modificări a sentinței instanței de fond.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatei Stratulat V. în baza art. 145 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi, fiindu-i corect stabilită pedeapsa de 9 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatei Stratulat V. în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, întru-totul s-a confirmat prin următoarele probe:

- Declarațiile inculpatei Stratulat V. (*parțial*), (f.d. 154-155);
- Declarațiile succesului legal al victimei Bondareva A. (f.d. 152);
- Declarațiile martorilor Melnic A., Nuța M., Radoveț R., (f.d. 151, 153, 156);
- Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30.06.2012 (f.d. 7-16);
- Raportul de expertiză medico-legală nr. 1276 din 02.07.2012 (f.d. 75-77);
- Raportul de expertiză medico-legală, nr. 692 din 17.07.2012 (f.d. 79-82);
- Raportul de expertiză medico-legală nr. 693 din 17.07.2012 (f.d. 84-86);
- Raportul de expertiză medico-legală, nr. 694 din 20.07.2012 (f.d. 99-106);
- Raportul de expertiză psihiatrică legală ambulatorie, nr. 400 a 2012 (fd. 88-89);
- Raportul de expertiză medico-legală nr. 3141 din 06.08.2012 (f.d. 126)

Astfel, instanța de apel a conchis că, declarațiile inculpatei Stratulat V., referitor la faptul că ea ar fi acționat în stare de legitimă apărare, corect au fost apreciate critic de instanța de fond, deoarece aceasta la domiciliu se afla împreună cu concubinul său Melnic Alexandru, și în cazul în care din partea victimei Bondareva Liudmila, ar fi existat pericol real pentru viața și integritatea fizică a cet. Stratulat Valentina, acesta putea să intervină în orice moment, aflându-se la bucătărie, totodată, Stratulat Valentina a avut posibilitatea reală să părăsească în orice moment domiciliul și să cheme ajutor. Aceasta se confirmă și prin faptul că în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că, leziunile corporale

depistate la inculpata Stratulat Valentina au fost cauzate de către martorul Bondareva Alina, după comiterea infracțiunii, din motiv că a omorât-o pe mama ei, deoarece, prin raportul de expertiză medico-legală nr. 3141 din 06.08.2012, s-au stabilit la cet. Stratulat Valentina, echimoze și excoriații pe față, pe gât, în regiunea coatelor bilateral, în regiunea genunchiului stîng, care au fost produse de acțiunea traumatică cu corp (-uri) contondent (-e) sau lovirea de acesta (acestea), concluzie care se coroborează cu declarațiile succesului părții vătămate Bondareva Alina, conform cărora anume ea, a apucat-o pe Stratulat Valentina de păr și a izbit-o de două ori cu capul de perete sau dulap, declarații ce se coroborează cu cele ale martorilor Melnic Alexandr și Nuța Mariana, or, eventualitatea deținerii acestor urme în urma conflictului cu victima Bondareva Ludmila, ce a precedat omorul, se exclude prin aceste probe, dar și prin faptul că, martorul Melnic Alexandr, conform declarațiilor sale. Aflîndu-se la bucătărie nu a auzit certuri sau conflictul care ar fi avut loc în dormitor, între Stratulat și Bondareva, de asemenea, echimozele și excoriațiile pe față, pe gât, în regiunea coatelor bilateral, în regiunea genunchiului stîng, exclud proveniența din pretinsele acțiuni ale victimei, deoarece conform explicațiilor inculpatei, victima a lovit-o cu fierul de călcat în cap și a tras-o de păr, ceea ce nu se referă la față, gât și coate.

De asemenea, corect au fost apreciate critic de instanța de fond, argumentele apărării, cu referire la faptul că, martorii acuzării nu au văzut nemijlocit momentul conflictului și aplicării loviturii, deoarece aspectele faptice sînt deplin elucidate prin probele administrate. Celelalte argumente ale apărării, referitor la dubiile cu privire la proveniența firelor de păr ridicate din mîna cadavrului, și de sub unghiile cadavrului, eventuala poziție a victimei la momentul aplicării loviturii, ce nu ar exclude eventuala maltratare de către victimă a inculpatei.

Astfel, ținînd cont de declarațiile inculpatei Stratulat Valentina, și în lipsa altor martori oculari prezenți nemijlocit în momentul conflictului cu Bondareva Ludmila, instanța de fond a admis că au existat acțiuni provocatoare din partea victimei, ce se referă la pretinsa nemeritare a inculpatei de a-1 avea ca concubin pe Melnic Alexandr, însă aceste acțiuni nu întrunesc condiția unui atac iminent, de intensitatea care ar permite imposibilitatea evitării consecințelor atacului, decît prin replica cauzată cu obiectul (cuțitul), prin urmare, lovitura nu a fost necesară pentru înlăturarea atacului și nu a fost proporțională acestuia, și respectiv, comiterea omorului nu a avut loc în condițiile legitimei apărări, nefiind întemeiate argumentele apărării în acest sens.

La fel, nu s-a constatat de către instanța de fond o eventuală stare de afect, deoarece, în sensul pct. 4 din Hotărîrea Plenului din 15.11.1993, nr.9 – ”Cu privire la practica judiciară în cauzele despre omor premeditat”, drept elemente necesare ale omorului săvîrșit în stare de afect sînt survenirea subită a emoției și condiționarea ei de acțiunile ilegale ale victimei-violență sau insulte grave, or la dosar nu s-au stabilit probe și argumente care ar determina survenirea subită a emoțiilor condiționate de violențele și insultele victimei, anume din

considerentele că, inculpata a expus cu luciditate evenimentele care au avut loc anterior comiterii, în timpul și după comiterea faptei, iar imediat după comiterea faptei a transferat victima pe pat, deoarece din explicațiile ei, distanța dintre locul loviturii și pat era de un metru, nu a anunțat pe nimeni, inclusiv nici organul de poliție sau salvarea.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a ținut cont de prevederile art.7,61,75,76 Cod penal.

5. Inculpata Stratulat Valentina, invocând art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecarea în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea cerințelor sale, inculpata a invocat că dînsa nu s-a aflat în relații ostile cu victima Bondareva Ludmila, iar cearta a fost provocată de victimă.

Totodată, indică inculpata, instanța de apel nu a luat în considerație declarațiile ei, precum că dînsa n-a avut intenția de a omorî victima, astfel fapta fiind încadrată greșit în prevederile art. 145 alin. (1) Cod penal, or la emiterea hotărârilor, instanțele de judecată nu au luat în considerație că victima în timpul conflictului avea în mînă un fier de călcat, a tras de păr pe inculpată astfel provocîndu-i leziuni corporale, iar cuțitul care era în mîna inculpatei la momentul săvîșirii infracțiunii este un atribut necesar al bucătăriei, și se afla permanent în acel loc unde a fost comisă infracțiunea.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, reieșind din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) CPP, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; faptei săvîșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, aceste temeieri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

6.2. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În pct. 18 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM nr. 9 din 30.X.2009 „*Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală*”, este atenționat că instanța de recurs controlează dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanța de apel și dacă faptele au fost constatate respectîndu-se normele de drept material sau procesual. Sub acest aspect Colegiul penal,

atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept.

6.3. Colegiul penal, reține că, instanțele de judecată, verificând probele administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședințele de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă potrivit art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia justă privind condamnarea inculpatei Stratulat Valentina, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i corect stabilită pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, Cod penal.

În ce privesc criticele formulate de recurentă, enunțate la pct. **5.** al prezentei decizii, prin care susține că fapta inculpatei Stratulat V. fiind încadrată greșit în prevederile art. 145 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal menționează că, în cererea de apel înaintată de către inculpata Stratulat Valentina, nu a fost contestată încadrarea juridică a faptelor săvârșite, astfel sentința fiind supusă criticii în latura stabilirii pedepsei, invocându-se necesitatea aplicării art. 79 Cod penal, - *”solicite să fie aplicate în privința mea prevederile art. 79 Cod penal”* (f.d. 192).

Totodată, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în Curtea de Apel Chișinău, la luarea de cuvânt asupra apelului și în dezbateri, inculpata Stratulat V. și avocatul acestuia M. Bordei (f.d. 215, 216, 218), au solicitat instanței doar aplicarea în privința lui Stratulat V. a unei pedepse mai blânde.

Or, potrivit alin. (2) al art. 427 CPP, temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Pe cale de consecință, rezultă că odată ce inculpata n-a contestat în apel încadrarea juridică a faptelor care i-au fost incriminate prin rechizitoriu și pentru care a fost condamnată, se prezumă că aceasta a fost de acord cu probatoriul pus la baza sentinței de condamnare și cu încadrarea juridică a faptei și, prin urmare nu este în drept să invoce în recurs probleme de drept în privința vinovăției.

Or, potrivit art.24 alin. (2), (4) CPP, părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totuși, instanța de apel, a procedat conform prevederilor art. 414 CPP, astfel, judecând apelul, a verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, adoptînd o decizie motivată sub toate aspectele de fapt și de drept, - soluție argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4.1**, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că verificînd hotărîrile judecătorești în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) CPP, în sensul

că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul declarat este inadmisibil.

6.4. Astfel, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrilor adoptate în cauza în privința inculpatei Stratulat V. și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpată, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, -

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata *Stratulat Valentina Vladimir* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 12 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Liliana Catan